

63-1533/60

1879

1960. 11. 3.

**A BELÜGYMINISZTER ELSŐ HELYETTESE
ÉS A MAGYAR NÉPHADSEREG
VEZÉRKARI FŐNÖKÉNEK**

közös

2 UTASÍTÁSA

**A BELÜGYMINISZTERIUM ÁLLOMÁNYABA TARTOZÓ
HADKÖTELESEK KATONAI NYILVANTARTÁSÁNAK
ÉS KATONAI SZOLGÁLAT ALÓLI MENTESÍTÉSÉNEK
RENDSZERÉRŐL**

A Belügyminisztérium állományába tartozó hadkötelesek nyilvántartásának és a katonai szolgálat alóli mentesítésének rendjét egyetértésben az alábbiakban határozzuk meg:

1. A Belügyminisztérium operatív szervei tisztjeinek és tiszthelyetteseinek, valamint a rendőrség egyéb tiszti beosztásaiba tartozó állományának katonai nyilvántartási anyagát a kiegészítő parancsnokságok a BM. Személyzeti Főosztály nyilvántartási alosztályának adják át és azt a nyilvántartási alosztály tárolja mindaddig, amíg nevezettek a fenti állományban teljesítenek szolgálatot.

A nyilvántartási anyagoknak a BM. Személyzeti Főosztály nyilvántartási alosztálya részére való átadása a fenti állományba tartozók katonai szolgálat alól történő mentesítését jelenti.

2. A rendőrség tiszthelyettesei és tisztesei, valamint a BM. összes többi szervei (határőrségi, karhatalmi, légoltalmi, büntetésvégrehajtási, tűzrendészeti szervek) hivatásos állományú és továbbszolgáló tagjai nyilvántartási anyagát a lakóhely szerint illetékes kiegészítő parancsnokságok tárolják külön csoportban az igénybe nem vehetők között a BM. állományba való tartozás feltüntetésével.

A külön csoportban való tárolás nevezetteknek a katonai behívás alól való mentesítését jelenti.

3. A Vezérkar Szervezési és Mozgósítási Csoportfőnöke mind az 1., mind a 2. pontba tartozó fontos katonai szakképzettséggel rendelkező hadköteleseknek a katonai behívás alól való mentesítésénél megkötelesek alkalmaz.

A V. K. Szervezési és Mozgósítási Csoportfőnök által meghatározott katonai szakképzettséggel rendelkező hadkötelesek katonai szolgálat alól való mentesítéséről, illetve a mentesítés elutasításáról és nevezetteknek a H. M. tartalékába való utalásáról a V. K. Szervezési és Mozgósítási Csoportfőnök, illetve a H. M. Személyügyi Csoportfőnök

és a BM. Személyzeti Főosztály vezetője esetenként személy szerinti elbírálás alapján közösen dönt.

A kiegészítő parancsnokságok a M. esetén igénybevehetőik között tárolják azoknak a BM. állományába tartozó hadköteleseknek a nyilvántartási okmányait, akiket a katonai szolgálat alól nem mentesítettek.

4. A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának Elnöke által jóváhagyott Meghagyási Utasítás előírásai alapján kell intézkedni azoknak a BM. állományában dolgozó polgári alkalmazottaknak a katonai szolgálat alól való mentesítésére, akikre a BM.-nek M. esetén feltétlenül szüksége van.

A többi polgári állományú munkakör betöltésére mozgósítás esetén nőket, illetve a hadköteles korhatárnál idősebb férfiakat kell biztosítani.

5. A BM. Személyzeti Főosztálya az 1—4. pontokban foglalt rendelkezések végrehajtása érdekében a H. M. szerveinek a BM. állományáról a szükséges névjegyzéket bocsássa rendelkezésre.

A BM. állományában történt változásokról küldjön változás-jelentést.

A H. M. igénye szerint esetenként készítsen létszámjelentést a Személyzeti Főosztály nyilvántartási alosztályának átadott hadkötelesekről korcsoportok szerinti bontásban.

Gondoskodjon arról, hogy a kiegészítő parancsnokságok időben megkapják lakásváltozás esetén azoknak a BM. alkalmazottaknak a be- és kijelentő lapjait, akik a kiegészítő parancsnokságok nyilvántartásában szerepelnek.

6. A Belügyminisztérium jelenlegi állományának 1—3. pont szerinti rendezését 1960. dec. 31-ig végre kell hajtani.

7. A Belügyminisztérium tartalék-állományába kerülő hadkötelesek katonai nyilvántartási anyagának rendezését és behívás alól való mentesítését a fentiekkel azonos módon későbbi időpontban kell végrehajtani.

Budapest, 1960. évi június hó 20-án.

FÖLDES LÁSZLÓ s. k.

a Magyar Népköztársaság
belügyminiszterének első helyettese

TÓTH LAJOS s. k.

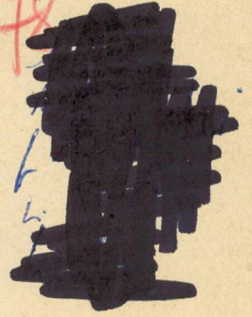
vőrgy
a Magyar Néphadsereg
megbízott vezérkari főnöke

Felterjesztem: Miniszter Elvtársnak.

Kapják: Miniszterhelyettes Elvtársak,
II. Főosztály vezetője, helyettesei és osztályvezetői,
Országos parancsnokok,
Szervezési Osztály vezetője,
Megyei (budapesti) főkapitányok.

63-1533/60

18 *79*

VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁS

A BELÜGYMINISZTERIUM ÁLLOMÁNYÁBA TARTOZÓ HADKÖTELESEK NYILVANTARTÁSÁNAK ÉS KATONAI SZOLGÁLAT ALÓLI MENTESÍTÉSÉNEK RENDEZÉSÉRE

A Belügyminisztérium állományába tartozó hadkötelesek nyilvántartásának és katonai szolgálat alóli mentesítésének végrehajtása érdekében az alábbi feladatokat kell elvégezni:

1. A Vezérkar Szervezési és Mozgósítási Csoportfőnöke a .... számú intézkedés 3. pontja értelmében határozza meg azokat a fontos katonai szakképzettségeket, amelyekkel rendelkező hadkötelesekre a Néphadseregnek M. esetére szüksége van. Ezeknek a szakképzettségeknek a jegyzékét küldje meg a BM. Személyzeti Főosztálynak.
2. A BM. Személyzeti Főosztálya a BM. állományába tartozó hadkötelesekről (külön a .... számú intézkedés 1. pontjába és külön a 2. pontjába tartozó hadkötelesekről) lakóhely illetékes kiegészítő parancsnokságok szerinti beosztásban névjegyzéket készítsen.

A névjegyzék az alábbi adatokat tartalmazza: név, születési év, anyja neve.

(A névjegyzéken nem kell más adatokat feltüntetni, tehát nem kell feltüntetni a belügyi szolgálat helyére, a belügyi rendfokozatra, beosztásra vonatkozó adatokat.)

3. A BM. és a H. M. által kijelölt tisztok a kieg. pságokat keressék fel és a névjegyzékek alapján az intézkedés 1. pontjába tartozó BM. alkalmazottak nyilvántartási okmányait emeljék ki. A kiemelés alkalmával meg kell jelölni azoknak a hadköteleseknek az okmányait, akik a .... sz. intézkedés 3. pontja alapján meghatározott katonai szakképzettséggel rendelkeznek.

Az átvett nyilvántartó lapokról nem kell névjegyzéket felfektetni, hanem azokat csupán a darabszámot feltüntető átvételi elismervény ellenében kell átvenni.

A nyilvántartási okmányoknak a kieg. pságokról való kiemelése után a H. M. Személyügyi Csoportfőnökség adja át a BM. Személyzeti Főosztálya részére azoknak a tart. főtiszteknek nála tárolt okmányait, akik a .... sz. intézkedés 1. pontjába tartoznak.

4. Az intézkedés 2. pontjába tartozó BM. alkalmazottakról elkészített névjegyzékeket a BM. szervei a megyei kiegészítő parancsnokságoknak adják át. A névjegyzékeken lévő hadkötelesek nyilvántartó lapjait a kiegészítő parancsnokságok külön csoportba az igénybe nem vehetők közé sorolják. Ennek végrehajtása után a megyei kieg. pság a névjegyzékeket a BM. szerveinek adja vissza.

A kiegészítő parancsnokságok a megyei rendőrfőkapitányságok útján velük egyetértésben idézzék be és vegyék nyilvántartásba azokat a névjegyzékeken szereplő hadköteleseket, akik jelenleg a nyilvántartásban nem szerepelnek.

5. A BM. Személyzei Főosztály vezetője küldjön névjegyzéket (a következő adatokkal: név, születési év, anyja neve, katonai rendfokozata, katonai szakképzettségi száma) a kiegészítő parancsnokságok nyilvántartásából kiemelt, a . . . . sz. intézkedés 1. pontjába tartozó és megkötés alá eső kat. képzettséggel rendelkező tart. tisztokról a H. M. Személyügyi Csoportfőnökségnek, illetve a tart. tiszthelyettesekről, tisztesekekről és honvédekről a V. K. Szerv. és M. Csf-ségnek és a névjegyzéken jelölje meg a véleménye szerint katonai szolgálat alól mentesítendő, illetve a H. M. tartalékába utalandó hadköteleseket.

A H. M. Személyügyi Csoportfőnök, illetve a Szervezési és Mozgósítási Csoportfőnök azokról az . . . . sz. intézkedés 2. pontjába tartozó hadkötelesekről küldjön névjegyzéket a BM. Személyzeti Főosztályvezetőnek, akiket véleményük szerint a honvédelmi érdekek figyelembevételével a katonai szolgálat teljesítése alól nem kell mentesíteni, hanem a H. M. tartalékába kell utalni.

6. A megkötés alá eső katonai szakképzettséggel rendelkező hadkötelesek katonai behívás alóli mentesítéséről, illetve a H. M. tartalékába való utalásáról a V. K. Szervezési és Mozgósítási Csoportfőnök, illetve a H. M. Személyügyi Csoportfőnök és a BM. Személyzeti Főosztályvezető közösen dönt.

A katonai behívás alóli mentesítés esetén:

- az . . . . sz. intézkedés 1. pontjába tartozó hadkötelesek nyilvántartási okmányait a BM. Személyzeti Főosztálya nyilvántartási alosztályán kell tárolni,
- a . . . . sz. intézkedés 2. pontjába tartozó hadkötelesek nyilvántartási okmányait pedig a kiegészítő parancsnokságokon az igénybe nem vehetők között külön csoportban kell tárolni. A nyilvántartó lapokra rá kell vezetni, hogy nevezettek a BM. állományába tartoznak.

A katonai behívás alóli mentesítés elutasítása, illetve a H. M. tartalékába való utalás esetén a nyilvántartási okmányokat vissza kell küldeni a kiegészítő parancsnokságokra, és ott azokat az igénybevehetők között kell tárolni. A BM. állományába való tartozást ezekre a nyilvántartólapokra is rá kell vezetni.

7. A BM. Személyzeti Főosztálya havonta közölje azoknak a hadköteleseknek az adatait (név, születési év, anyja neve, állandó lakhelye), a V. K. Szerv. és M. Csf-séggel, akik a Belügyminisztériumnak a . . . . sz. intézkedés 1. pontja szerinti állományába kerülnek. Ennek alapján a Szerv. és M. Csf-ség ezeknek a hadköteleseknek az okmányait a BM. Személyzeti Főosztály nyilvántartási alosztályának adja át.

Amennyiben a hadköteles megkötés alá eső katonai szakképzettséggel rendelkezik, a fenti 6. pont szerint kell eljárni.

8. A BM. Személyzeti Főosztálya havonta közölje a lakhely-illetékes megyei kiegészítő parancsnokságokkal azoknak a hadköteleseknek a

fenti 7. pont szerinti adatait, akik a . . . . sz. intézkedés 2. pontjában meghatározott állományba felvételre vagy onnan elbocsátásra kerülnek.

Hasonlóan közölje azoknak az adatait is, akik a . . . . sz. intézkedés 1. pontjából elbocsátásra, vagy az 1. pontjából a 2. pontban meghatározott állományba kerülnek. Ebben az esetben a BM. Személyzeti Főosztálya nevezettek nyilvántartási okmányait a megyei kiegészítő parancsnokságnak küldje meg.

A BM. Személyzeti Főosztály közölje a megyei kiegészítő parancsnoksággal elbocsátás esetén a hadkötelesnek a BM. állományában nyert katonai képzettségét és azt, hogy az MSZMP Politikai Bizottsága 1959. április 1-i határozata értelmében katonai szolgálatra behívható-e.

Ha az 1. bekezdésben felvételre kerülő hadköteles megkötés alá eső katonai szakképzettséggel rendelkezik, a fenti 6. pont rendelkezései szerint kell eljárni.

9. A . . . . sz. intézkedés 1. és 2. pontjába tartozó belügyi alkalmazottak lakásváltozása esetén a belügyi szervek a lakás be- és kijelentő lapok katonai szelvényeit közvetlenül a BM. Személyzeti Főosztály nyilvántartási alosztályához küldjék meg.

A nyilvántartási alosztály magánál tartja azoknak a hadköteleseknek a be- és kijelentő szelvényeit, akiknek a katonai nyilvántartási okmányai birtokában vannak.

A nyilvántartási alosztály a lakóhelyilletékes kiegészítő parancsnokságokra továbbítja azoknak a hadköteleseknek a be- és kijelentő szelvényeit, akik a kiegészítő parancsnokság nyilvántartásában szerepelnek.

Budapest, 1960. évi június hó 20-án.

FÖLDES LÁSZLÓ s. k.

a Magyar Népköztársaság
belügyminiszterének első helyettese

TÓTH LAJOS s. k.

vörgy
a Magyar Néphadsereg
megbízott vezérkari főnöke

Felterjesztem: Miniszter Elvtársnak.

Kapják: Miniszterhelyettes Elvtársak,

II. Főosztály vezetője és helyettesei,

Személyzeti Főosztály vezetője, helyettesei és osztályvezetői,

Szervezési Osztály vezetője.